

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องบทบาทผู้นำสตรีท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทผู้นำสตรีท้องถิ่น ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไข ปัญหา เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาบทบาทของผู้นำสตรีทั้งในด้านสังคมและด้านการเมืองในระดับท้องถิ่นประชากรที่ใช้การศึกษาประกอบด้วยกลุ่มผู้แทนภาคการเมืองในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มผู้แทนข้าราชการระดับสูงในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มผู้แทนภาคประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และกลุ่มผู้แทนจากคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้รับวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการนำเสนอข้อมูลจากการสังเกตการณ์ติดตาม นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ในการลงพื้นที่ร่วมงานกับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ โดยแยกเป็นประเด็นและผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

บทบาทด้านการเมือง

บทบาททางการเมืองของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ พบว่าการที่นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ มีฐานเสียงจากกลุ่มเครือข่ายคีย์แมนและเป็นที่ปรึกษาการเมือง ช่วยส่งเสริมบทบาททางการเมืองให้มีความมั่นคงได้รับมอบหมายตำแหน่งและภาระกิจสำคัญ ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นคนอื่นมีความเกรงใจ และให้ความเคารพยำเกรง ประชาชนเองก็ให้ความไว้วางใจทำให้การดำเนินนโยบายทางการเมืองมีความคล่องตัวและประสบผลสำเร็จ การเป็นคนกล้าตัดสินใจและกล้ารับผิดชอบ เป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการทำงานทั้งทางการเมืองและสังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำงานด้วยความโปร่งใส การทำงานมีขั้นตอนและรายละเอียดที่ถูกต้อง ส่งผลให้เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนและผู้ร่วมงาน

บทบาทจากการลงพื้นที่พบปะประชาชนส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น กิจกรรมถนนคนเดิน ช่วยให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีแหล่งกิจกรรมที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิต คุณภาพเมือง เศรษฐกิจดีขึ้น การอนุรักษ์ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม การจัดมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน นับว่านางสาววิไล บุรณุปกรณ์ มีความสำคัญในฐานะผู้นำสตรีท้องถิ่นคนหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่

บทบาทในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ดูแลสุขภาพด้วยตนเอง และทำกิจกรรมร่วมกัน ดูแลผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส สนับสนุนการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน สร้างความรักและความชื่นชมกับประชาชน

บทบาทในการพยายามนำเอาความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประมวลรวมกันหาจุดร่วม เพื่อให้ทุกฝ่ายขับเคลื่อนงานให้ไปได้ด้วยกัน โดยไม่มีปัญหา หากมีข้อขัดแย้งก็จะใช้ความประนีประนอมให้มากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน แต่หากยังตกลงกันไม่ได้ นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ก็จะใช้ความเด็ดขาดในการแก้ไขปัญหา นั้น โดยใช้ข้อกฎหมายระเบียบหลักการ และเหตุผล การตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็ว มีความอดทน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทำให้นักการเมือง และประชาชนให้การยอมรับในตัวนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ว่าเป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นที่มีความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ได้ดี ประสบความสำเร็จได้ไม่น้อยกว่าผู้นำท้องถิ่นที่เป็นเพศชายแต่อย่างใด

ปัญหาบทบาทด้านการเมือง

ปัญหาทางเพศยังเป็นประเด็นสำคัญในการเป็นผู้นำทางการเมืองของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ นักการเมืองบางคนและประชาชนบางกลุ่ม ยังขาดความเชื่อมั่นในความเป็นเพศหญิง มีผลกระทบต่อการทำงานและขาดการยอมรับในบางเรื่อง

ปัญหาการพยายามตอบสนองข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของประชาชนตลอดเวลาและพยายามตอบสนองให้รวดเร็ว อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในเรื่องระเบียบกฎหมาย ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ก่อให้เกิดความผิดพลาดในเนื้อหาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกระบวนการทำงาน การรับปากประชาชนในบางเรื่องไม่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติไม่ว่าจะขัดข้องเรื่องอำนาจหน้าที่ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง งบประมาณ ขอมส่งผลเสียต่อนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ และเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่งผลกระทบทางด้านการเมือง

ปัญหาประสบการณ์ทางด้านการเมืองยังมีน้อย ทำให้การแก้ไขปัญหาบางเรื่องต้องมีการปรึกษาและใช้เวลาในการตัดสินใจปัญหานั้น ๆ ก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน การมีบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวบุคคล มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความเชื่อมั่นในตัวเองมาก อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการทำงานบางเรื่องได้ จึงส่งผลกระทบต่อนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ เองและทีมงาน

ปัญหาด้านความสามารถในการสื่อสารทางการเมือง การพูดในที่ประชุม การอภิปรายต่าง ๆ นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ จะเป็นคนพูดน้อย ไม่ค่อยแสดงออก ในการพูดบางครั้งจะไม่ค่อยมีความต่อเนื่องเท่าที่ควร ส่วนประสบการณ์ในการเสนอข้อคิดเห็นทางการเมือง ในสถานนั้น มักจะถูกช่วงชิงบทบาทหน้า โดยนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่เสียมากกว่า จึงทำให้นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ในฐานะรองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่มีบทบาทค่อนข้างน้อยในสภา

ปัญหาในเรื่องของความสามารถในการจัดการกับความขัดแย้ง ในหน่วยงานนั้น นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ เป็นผู้ผ่านการบริหารธุรกิจระดับใหญ่ ๆ มาแล้ว จึงนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคล ด้วยความมีเหตุมีผลและตัดสินใจด้วยความยุติธรรม แต่ในบางเรื่องอาจจะยังไม่มีคามมั่นใจ ในเรื่องระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีประสบการณ์น้อย การตัดสินใจในบางครั้งจึงต้องปรึกษากับเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่มีความชำนาญหรือชำนาญในเรื่องกฎข้อระเบียบต่าง ๆ นั้นร่วมด้วย

ส่วนในเรื่องของบทบาทในการปฏิสัมพันธ์ เชื่อมโยงกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองในพื้นที่ ทั้งที่เป็นกลุ่มเดียวกันและกลุ่มฝ่ายตรงกันข้าม นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ จะเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี ใจเย็น มีเหตุมีผลและไม่ใช้อารมณ์ จึงทำให้เป็นขวัญใจของกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองทั้งสองฝ่าย แต่นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ จะเป็นคนที่ลงพื้นที่ไม่ค่อยบ่อยมาก จึงอาจเป็นผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่ห่างไกลยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักเท่าที่ควร

บทบาททางด้านสังคม

บทบาททางด้านสังคมของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีบทบาทส่งเสริมพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทบาทสตรีพัฒนาเศรษฐกิจสังคม สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สร้างงาน สร้างรายได้ ช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหา คุ้มครองพิทักษ์สิทธิสตรี ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม ในการพัฒนาบทบาทสตรี สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของสตรี

การเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดี มีความรู้ความสามารถ จูงใจให้ชาวบ้านมีความเห็นคล้อยตาม ลงมือทำงานจนนำไปสู่จุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จ เป็นผู้นำที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีความโอบอ้อมอารี และเสียสละ เป็นบุคคลที่ใจเย็น ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม การมีพื้นฐานทางสังคมและได้รับผลักดันจากครอบครัว มีเครือข่ายที่สามารถส่งเสริมกันทำให้ได้การยอมรับจากสังคมได้เป็นอย่างดี

การเป็นผู้นำที่พร้อมให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เป็นบุคคลที่ชาวบ้านยอมรับ เสียสละ ไม่ถือเนื้อถือตัว ไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีบทบาทในการลงพื้นที่ ให้ความช่วยเหลือสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ประสบปัญหาถือเป็นงานด้านสังคมสงเคราะห์ มีบทบาทในการสร้างเครือข่าย มีข้อตกลงร่วมกันหลายภาคส่วน ก่อให้เกิดการบูรณาการการมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนพลังสตรีในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

บทบาทในการเป็นประธานกองทุนฯ โดยให้ความสำคัญกับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างมาก พยายามที่จะตอบสนองข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของสมาชิกตลอดเวลา มีการดำเนินการอย่างรวดเร็วที่สุด และรายงานผลความคืบหน้ามีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่ม กำหนดตัวบุคคลให้เหมาะกับการงาน เร่งรัดติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามทิศทางของกลุ่มสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงาน สร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงานร่วมกัน

ปัญหาบทบาททางด้านสังคม

ปัญหาทางด้านการขาดบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี รวมถึงปัญหาเรื่องระยะทางระหว่างอำเภอที่อยู่ห่างไกล อาจทำให้เกิดความล่าช้า และเสียผลประโยชน์ของกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่อยู่อำเภอรอบนอกที่ห่างไกล

ปัญหาจากการเป็นผู้นำสตรีที่จะต้องพิจารณาทุกเรื่องอย่างรอบคอบ ใช้เวลาในการตัดสินใจ ข้อมูลที่ต้องพิจารณามีหลายอย่าง ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติ

ปัญหาในเรื่องของข้อจำกัดด้านประสบการณ์ในส่วนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เนื่องจากเป็นประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีคนแรกของจังหวัดเชียงใหม่ กว้างขวางแนวทางการปฏิบัติและทิศทางส่วนกลางยังไม่ชัดเจน

ปัญหาด้านระยะทางในการปฏิบัติงานอำเภอรอบนอก นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ มักจะให้ผู้แทนไปเป็นตัวประสานงานกับกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอรอบนอกแทน ทำให้สมาชิกกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบางกลุ่ม คิดว่ากลุ่มของตนไม่มีความสำคัญ จึงทำให้ขาดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

แนวทางแก้ไขปัญหามหาบทบาททางการเมือง ในฐานะรองนายกเทศมนตรีเทศบาลนคร เชียงใหม่

แนวทางแก้ไขปัญหาทางเพศ เรื่องความเหลื่อมล้ำและการยอมรับความเสมอภาคทางเพศ ปัจจุบันมีการให้ความเท่าเทียมกันเป็นอย่างมากในสังคมไทย การพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพในการทำงานจะสามารถสร้างข้อดีที่ยังถูกมองว่าเป็นเพศที่อ่อนแออยู่ โดยการสร้างความเป็นผู้นำสตรีและสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์เพื่อให้ประชาชนยอมรับในความรู้ความสามารถของตน ส่งเสริมบทบาทผู้นำสตรีทั้งทางการเมืองและทางสังคม โดยส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองมีการรวมกลุ่มของสตรีเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และผลักดันผู้นำกลุ่มให้มีบทบาททางการเมือง สร้างเครือข่ายสตรี ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาตัวเองของสตรี

แนวทางการแก้ไขปัญหारेื่องการพยายามตอบสนองข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของประชาชน ตลอดเวลาและพยายามตอบสนองให้รวดเร็ว ก่อให้เกิดข้อผิดพลาดของเนื้องาน เอกสารที่เกี่ยวข้องรวมถึงการรับปากประชาชนในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ การแก้ปัญหาควรต้องมีที่ปรึกษาและใช้เวลาในการตัดสินใจบ้าง โดยอาศัยเครือข่ายหรือที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ ที่มีคุณภาพและประสบการณ์ทางการเมืองได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเครือข่ายทางเครือข่ายที่เป็นนักการเมืองและเป็นผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ จะสามารถลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้ อีกทั้งพยายามศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้มีประสบการณ์สำเร็จทางด้านการเมือง

แนวทางการแก้ไขปัญหारेื่องขาดประสบการณ์ทางการเมือง ควรแก้ปัญหาด้วยการปรึกษาหารือกับผู้มีประสบการณ์ทางการเมือง อาศัยเครือข่ายญาติพี่น้องที่เป็นนักการเมืองและเป็นผู้นำการเมืองท้องถิ่น เป็นแนวทางในการปฏิบัติในเรื่องที่ถูกต้อง สร้างเครือข่ายทางสังคม จากที่มีอยู่แล้วให้ขยายออกไปให้มากยิ่งขึ้น อาศัยเครือข่าย และเครือญาติในการสนับสนุนและอุปถัมภ์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเมือง เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ จากผู้นำทางการเมืองที่เป็นสตรีคนสำคัญๆ ทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ จนถึงผู้นำสตรีคนสำคัญของโลก

แนวทางแก้ไขปัญหาละเมิดการมีบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวบุคคล คือมีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความเชื่อมั่นมากเกินไป ก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจ ควรแก้ไขด้วยการยอมรับความคิดเห็นต่าง ต้องเป็นคนใจกว้าง มีความอดทน อดกลั้น ไม่โกรธง่าย ขยันศึกษาหาความรู้กับคนรอบข้าง แก้ปัญหาด้วยเหตุผล

แนวทางแก้ไขปัญหาลบหลวมด้านสังคม ในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่

แนวทางแก้ไขปัญหาลบหลวมด้านสังคม ขาดงบประมาณในการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี รวมถึงปัญหาเรื่องระยะทางระหว่างอำเภอที่อยู่ห่างไกล จึงก่อให้เกิดความล่าช้า และเสียผลประโยชน์ของกลุ่มนั้น ในเบื้องต้น ควรนำเสนอปัญหาต่อผู้ที่มีอำนาจ เพื่อที่จะมีแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น นำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อแต่งตั้งอนุกรรมการช่วยเหลืองานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอและพัฒนารองอำเภอเป็นประธาน ข้าราชการส่วนต่าง ๆ ในตำบลนั้น ๆ และประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแต่ละอำเภอเป็นกรรมการ เพื่อช่วยเหลือในการกลั่นกรองงานอีกชั้นตอนหนึ่ง จึงเป็นการแก้ไขปัญหาลบหลวมตรวจสอบเอกสารหรือความล่าช้า ในการอนุมัติโครงการ

แนวทางแก้ไขปัญหาลบหลวมในเรื่องข้อจำกัดด้านประสบการณ์ ในส่วนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เนื่องจากนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ เป็นประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีคนแรกของจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงคณะกรรมการบางท่านก็มีประสบการณ์น้อย กฎระเบียบแนวทางการปฏิบัติ และทิศทางส่วนกลางยังไม่ชัดเจน ควรแก้ไขปัญหาลบหลวมด้วยการศึกษาหาความรู้ในเรื่องทิศทางและแนวทางการปฏิบัติจากส่วนกลางให้ชัดเจน จัดให้มีการอบรมระเบียบ ข้อกฎหมาย ข้อปฏิบัติของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกับกลุ่มสมาชิกเพื่อให้เป็นในทิศทางเดียวกัน เสริมสร้างความรู้ โดยนำแนวทางของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของกลุ่มตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ และสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

แนวทางแก้ไขปัญหาลบหลวมที่นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ มีความรอบคอบเกินไป ทำให้การตัดสินใจล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ ความรอบคอบนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ในบางครั้งการตัดสินใจต้องใช้ความรวดเร็ว และเด็ดขาดควรที่จะกล้าตัดสินใจในบางประเด็นโดยยึดกฎระเบียบและข้อกฎหมายเหตุและผล ประสบการณ์ รวมทั้งปรึกษาผู้มีประสบการณ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

แนวทางแก้ไขปัญหารื่องการปฏิบัติงานในอำเภอรอบนอกที่มีระยะทางไกล โดยมักจะมอบหมายให้ตัวแทนไปเป็นตัวประสานก่อให้เกิดการขาดปฏิสัมพันธ์ ฉะนั้นควรแก้ปัญหาด้วยการพยายามที่จะลงพื้นที่ด้วยตนเองตลอด เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับกลุ่มสมาชิก เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีในกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นการประสานงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูงบุคคลหนึ่ง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่มีความเหมาะสมกับการบริหารงานในด้านท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการบริหารงานและปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนมีความโอบอ้อมอารี สร้างความศรัทธา เป็นที่ยอมรับในชุมชน มีเป้าหมายในการทำงาน มีวิธีการทำงาน เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และมีทีมงานเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานทางการเมืองจนบรรลุความสำเร็จ เป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้นจริงจังต่อการทำงาน เป็นผู้นำที่ทำตัวเป็นแบบอย่าง ทำให้ผู้อื่นมีความกระตือรือร้น ทำให้งานเป็นไปอย่างราบรื่น มีความเป็นมิตรและความรัก ทำให้ผู้ใกล้ชิดรู้สึกผูกพัน โดยให้ความเป็นมิตร ความรักใคร่สนิทสนมกันโอบอ้อมอารี เอื้ออาทร อีกทั้งยังเป็นคนที่น่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นผู้ที่ประสบผลสำเร็จทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง มีสติปัญญาความรู้ มีความเฉลียวฉลาด นอกจากนั้นยังสามารถสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงประชาชน ทำให้บทบาททางการเมืองและสังคมของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ โดดเด่นขึ้นอย่างมาก

บทบาทผู้นำทางการเมืองของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ โดดเด่นขึ้นมาอย่างชัดเจน เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ และมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารดูแลงานทางการเงินและการคลังซึ่งเน้นทางด้านการบริหารงาน โดยมีนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเครือข่าย ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลของการจะเป็นผู้นำที่มีทั้งปัจจัยภายในของตัวผู้นำเองและปัจจัยภายนอก ที่มีผลให้คนธรรมดาคนหนึ่งเปลี่ยนเป็นผู้นำการเมืองท้องถิ่น สอดคล้องกับการศึกษาของ ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (2537 : 112-130) ที่ได้ศึกษาปัจจัยของอิทธิพลต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเป็นผู้นำ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลจากการศึกษาดังนี้

ประการแรก คือ อิทธิพลจากการกล่อมเกลாதวงครอบครัว จากการที่นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ เติบโตมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ไม่ค่อยให้ออกนอกบ้าน อีกทั้งเป็นลูกคนที่ 9 จากทั้งหมด 11 คน ทำให้นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ เป็นคนใจเย็น ไม่ก้าวร้าว มีความประนีประนอม เป็นคนพุดน้อย ตัดสินใจช้า และไม่มีบทบาทนำในครอบครัว โดยถูกน้องคนท้อง ซึ่งเป็นคนเอาแต่ใจตัวเอง ไม่ยอมใคร มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ช่วงชิงบทบาทนำในครอบครัวไป จึงถือเป็นโอกาสทางการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งมีญาติพี่น้องที่มีตำแหน่งทางการเมืองมาก่อน จึงเป็นฐานให้นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ มีโอกาสที่จะเข้าสู่อำนาจทางการเมืองมากกว่าสตรีท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวเลย

ประการสอง คือ อิทธิพลจากการกล่อมเกลாதวงสังคม สาเหตุสำคัญของความแตกต่างในพฤติกรรมของผู้นำแต่ละคน คือความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพและทัศนคติ โดยเชื่อถือว่าผลมาจากประสบการณ์ในชีวิตตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงเป็นผู้ใหญ่ ประสบการณ์เหล่านี้มาจากครอบครัว เช่นเดียวกัน นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ เติบโตมาจากครอบครัวการเมือง เครือข่ายทางสังคม ญาติพี่น้อง ล้วนเป็นนักการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ การได้รับแรงผลักดันจากเครือญาติและครอบครัวถือเป็นสิ่งสำคัญที่นำพา นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ ให้ก้าวสู่การเป็นผู้นำทางการเมือง แม้จะเป็นเพศหญิงก็ตาม ด้วยระบบอุปถัมภ์ในการเมืองเป็นสิ่งที่ไม่สามารถตัดขาดจากกันได้ สายใยจากครอบครัว ย่อมนำมาสู่อำนาจทางการเมืองของครอบครัวเครือญาติ ความสำคัญกว้างมากในการสร้างประสบการณ์และความรู้ทางการเมืองให้กับ นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ ประกอบกับการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ชื่นชอบทางด้านการเมืองอยู่แล้ว ทำให้ปัญหาประเด็นความเหลื่อมล้ำทางเพศในการเป็นผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่เป็นสตรีของนางสาววิไล บุณอุปกรณ์ ลดน้อยลง เช่นเดียวกันหากไม่ใช่บุณอุปกรณ์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเครือญาติ โอกาสทางการเมืองของนางสาววิไล บุณอุปกรณ์ คงลดน้อยลง และอาจจะไม่ได้มีบทบาทสำคัญทางการเมืองของจังหวัดเชียงใหม่ หรืออาจจะไม่ตัดสินใจลงเล่นการเมืองเลยก็เป็นได้

ประการที่สาม คืออิทธิพลจากปัจจัยเฉพาะตัว ปัจจัยเฉพาะตัวของผู้ที่ต้องการเป็นผู้นำทางการเมืองนั้น เพศ ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในสังคมไทย เพราะการยอมรับในความเท่าเทียมของเพศยังเป็นใหญ่ ยังมีบางสังคมที่ยังไม่ให้การยอมรับความเสมอภาคระหว่างชายหญิง โดยเฉพาะในเรื่องของการเป็นผู้นำ การจะก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมืองนั้น เรื่องเพศยังถือว่ามีความสำคัญ แม้ที่ผ่านมาประเทศไทยจะมีผู้นำประเทศที่เป็นสตรีคนแรกแล้วก็ตาม นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ ได้รับการยอมรับทางการเมืองด้วยระบบอุปถัมภ์จากเครือญาติ แต่ด้วยลักษณะเด่นที่นางสาววิไล บุณอุปกรณ์ มีความรอบคอบ มีความรู้ความสามารถ

เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีสติปัญญา ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่แพ้ชาย อีกทั้งงานที่ได้รับมอบหมายก็ตรงกับการศึกษาที่ร่ำเรียนมา สามารถนำมาปรับให้เข้ากับการทำงานได้เป็นอย่างดี รวมถึงแรงสนับสนุนจากเครือข่าย เครือข่ายทางการเมือง ส่งเสริมบทบาทผู้นำสตรีท้องถิ่น ของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น แต่ข้อด้อยของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ก็คือลักษณะทางกายภาพที่เป็นคนมีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง ค่อยข้างอ่อนแอ ไม่สามารถที่จะลงพื้นที่ที่ห่างไกลได้ ข่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานเครือข่ายทางการเมืองและทางสังคมของตนเองได้

ประการที่สี่ อิทธิพลจากสถานการณ์แวดล้อม ในอดีตที่ผ่านมา สถานการณ์มีส่วนช่วยทางการเมืองของสตรี จะอยู่ในระดับต่ำ เพราะความเชื่อและค่านิยมของสังคมต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ยังคงยึดถือให้เพศชายเป็นใหญ่ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะทางเศรษฐกิจและสังคม มีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสตรี มีวิวัฒนาการตามไปด้วย ตัวอย่าง เช่น การที่สตรีมีโอกาสด้านการศึกษาและเข้ามาเป็นกำลังแรงงาน ทำให้ปัจจุบันบทบาทสตรี ของสังคมทางการเมือง และการเป็นผู้นำ ได้ทวีความสำคัญและได้รับการยอมรับจากหลายภาคส่วนเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เช่นเดียวกัน นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ก็เป็นผู้นำสตรีผู้หนึ่งในยุคปัจจุบันที่มีบทบาทและได้รับการยอมรับจากหลายภาคส่วนเป็นอย่างมาก เนื่องจากอิทธิพลทางสังคมและการเมือง รวมถึงสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนไปตามสังคมโลกาภิวัตน์ เมื่อบทบาททางการเมืองกับสตรีในบริบทของสังคมไทยมีพื้นที่น้อย มีข้อจำกัดมากและถูกช่วงชิงบทบาทโดยบุรุษมากกว่า จึงทำให้นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ หันมาให้ความสำคัญกับบทบาททางด้านสังคมมากขึ้น

บทบาทด้านสังคมของ นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ นั้น การที่เป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดี อีกทั้งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนการจูงใจให้ชาวบ้านคล้อยตาม ฝึกทำงานจนนำไปสู่จุดมุ่งหมาย และประสบความสำเร็จ การเป็นผู้นำที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความโอบอ้อมอารี เสียสละ เป็นคนที่ใจเย็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น อีกทั้งนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ยังมีพื้นฐานทางสังคมที่ดี รวมถึงได้รับแรงผลักดันจากครอบครัว มีเครือข่ายที่ส่งเสริมกันทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคมได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับที่ ยุติศักดิ์ เอกอัคร (2532 : 42 – 48) ได้อธิบายเกี่ยวกับผู้นำว่า ผู้นำคือผู้ที่สามารถก่อให้เกิดสังคมมีจุดมุ่งหมายร่วมกันและรวมพลังกันปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายในกระบวนการชุมชนที่สมาชิกร่วมกันคิดร่วมกันทำจะทำให้เกิดผู้นำตามธรรมชาติขึ้นเสมอ ผู้นำตามธรรมชาติจะมีลักษณะฉลาดเป็นคนเห็นแก่ส่วนรวม เป็นคน

ติดต่อสื่อสารกับผู้คนรู้เรื่อง เป็นที่ยอมรับของสมาชิกโดยอัตโนมัติ ทำให้การทำงานในองค์กร และหน่วยงานราบรื่น มีความสุข

มนตรี ศิริจันทร์ชื่น (2545 : 35-37) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้นำโดยทั่วไปอาจสรุปได้ 3 ประการคือ 1. บทบาทหน้าที่ทางด้านการบริหารงานการจัดองค์กรในการปฏิบัติงานด้านสังคม 2. บทบาทหน้าที่ทางด้านการปฏิบัติงาน 3. บทบาทหน้าที่ด้านสังคม ผู้นำการปฏิบัติงานด้านสังคม 2 ลักษณะ คือ สังคมภายในองค์กรหรือกลุ่ม และสังคมภายนอกองค์กรที่มองดูการปฏิบัติงานขององค์กรหรือกลุ่ม จากดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาอธิบายบทบาทการเป็นผู้นำทางสังคมของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ ถือเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นครั้งแรก การกำหนดนโยบายจากส่วนกลางยังไม่มี ความชัดเจน ข้อกฎหมาย ระเบียบคำสั่งยังไม่มีแนวทางที่เป็นไปในทางเดียวกัน ก่อให้เกิดปัญหาการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานของกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แต่ด้วยการเป็นบุคคลที่มีเครือข่ายสังคมของการเมืองกว้างขวาง มีแรงสนับสนุนจากผู้นำทางการเมืองในระดับชาติ ทั้งเป็นคนที่กล้าคิดกล้าตัดสินใจ ทำให้สามารถประสานงานกับผู้นำที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย สร้างความชัดเจนของนโยบายการปฏิบัติงานของกลุ่มและองค์กร กำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจนสามารถดำเนินการได้และประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุน รวมถึงการเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์จนประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ นำมาซึ่งแนวทางในการบริหารงานและจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ สามารถกำหนดตัวบุคคลให้เหมาะสมในการปฏิบัติงาน (Put the right man in the right job) สนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอให้สามารถดำเนินการเป็นไปได้อย่างดี โดยอาศัยเครือข่ายทางการเมืองที่มีอยู่เป็นผู้สนับสนุน

บทบาทหน้าที่ทางด้านการปฏิบัติงาน ผู้นำโดยทั่วไปแล้วจะปฏิบัติงานในลักษณะของการบริหารงานเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามผู้นำมีงานอื่นที่จะต้องปฏิบัติอีกมากมายเพื่อที่จะเป็นแบบอย่างในการทำงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น งานของผู้นำที่ต้องการปฏิบัติงานจะช่วยทำให้การทำงานเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง การที่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบหลายภารกิจ ไม่ว่าจะเป็นงานบริหารการเงินการคลังการต้องลงพื้นที่พบปะประชาชน ร่วมจัดการกิจกรรมทางการเมืองร่วมกำหนดแนวนโยบายการบริหาร ในฐานะรองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ และการที่ต้องบริหารจัดการกองทุนในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ สามารถบริหารจัดการและแบ่งการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี โดยได้มีการ

กำหนดแผนการปฏิบัติงานของกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ว่าจะดำเนินการอย่างไร มีวิธีการหรือจะใช้ยุทธวิธีอย่างไร ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ลักษณะการปฏิบัติของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ เป็นคนที่มีความเด็ดขาด กล้าคิดกล้าตัดสินใจ รวมถึงลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง สามารถสั่งการให้บุคคลหรือกลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดไว้ การลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองถือเป็นบทบาททางสังคมที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีกันภายในกลุ่มหรือองค์กรและทำให้ผลิตผลของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีดีขึ้น นอกจากนี้ นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ยังได้ยกระดับและเสริมสร้างศักยภาพของสตรี เพื่อพัฒนาและขยายศักยภาพบทบาทของสตรีให้เป็นพลังที่เข้มแข็งให้สตรีมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา และได้ใช้ประโยชน์จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน สร้างโอกาสให้กลุ่มสมาชิกเข้าถึงแหล่งการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ช่วยเหลือเยียวสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบ ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิสตรี ส่งเสริมกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี แก้ไขปัญหาและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสตรี

บทบาทหน้าที่ด้านสังคม ผู้นำต้องปฏิบัติงานทางด้านสังคม 2 ลักษณะ คือ สังคมภายในองค์กรหรือกลุ่ม และสังคมภายนอกองค์กรรวมถึงการปฏิบัติงานขององค์กรหรือกลุ่ม สังคมภายในองค์กรในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ได้ แสดงความเป็นผู้นำของกลุ่ม โดยอาศัยความเป็นผู้นำสตรีที่มีความรู้ความสามารถ ความเป็นผู้นำตามธรรมชาติและวิธีปฏิบัติงานของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ยังเป็นที่ยอมรับของกลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การที่เป็นคนให้ความสำคัญกับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นอย่างมาก และพยายามที่จะตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตลอดเวลา การให้ความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน ลงมือปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่าง นำมาซึ่งการยอมรับ นับถือ ในการเป็นแม่แบบในการทำงาน มีการสร้างความสัมพันธ์ในทางที่ดีงาม จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทั้งในลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นทางการและความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนตัว ในความสัมพันธ์ที่เป็นทางการนั้น นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ให้ความสำคัญกับการบริหารภายในองค์กร มีการกำหนดแนวทางในการทำงานอย่างชัดเจน โดยอาศัยกฎระเบียบข้อกฎหมายและด้วยความยุติธรรมและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในความสัมพันธ์ส่วนตัว ด้วยการที่เป็นผู้ที่พร้อมจะให้คำปรึกษาเป็นคนที่ไม่ถือตัว มีจิตใจโอบอ้อมอารี และไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีเหตุผล มีบทบาทในการลงพื้นที่ให้ความ

ช่วยเหลือสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ประสบปัญหา มีการรวบรวมเงินที่ได้รับจากการบริจาคไปช่วยเหลือกลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทที่เกิดอภิลักขิต เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

บทบาทหน้าที่สังคมภายนอกองค์กรนั้น นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำในการประสานประโยชน์จากหน่วยงานอื่น อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยเครือข่ายของการเมืองในระบบอุปถัมภ์แบบเครือญาติ เครือข่ายทางสังคมที่เติบโตมาพร้อมกับความสัมพันธ์แบบพึ่งพาในระบบการเมืองและเศรษฐกิจทั้งให้ความสัมพันธ์ส่วนตัวและทางการไม่ว่าจะเป็นการประสานงาน สนับสนุนงบประมาณ เพิ่มเติมในกรณีขาดงบประมาณ มีบทบาทในการสร้างเครือข่าย โดยมีการตกลงร่วมกันระหว่างหลายภาคส่วน ได้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ คณะกรรมการพัฒนาสตรี ในการบูรณาการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพลังสตรีในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ผู้นำ (Leader) เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้ เพราะผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผน สั่งการ ดูแลและควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่หากผู้นำไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ตาม การดำเนินการขององค์กรก็ไม่อาจประสบความสำเร็จได้ สถานะทางเพศ คืออุปสรรคสำคัญของการเป็นผู้นำ เพศในสังคมไทยผู้นำส่วนใหญ่ยังเป็นชาย ในการเลือกผู้นำ เช่น การเลือกตั้งจะได้ผู้แทนที่เป็นหญิงน้อยมาก ทั้งที่ประชากรสตรีมากกว่าบุรุษ แสดงว่าสตรียังไม่เป็นที่ยอมรับความสามารถของสตรีด้วยตนเอง สถานะทางเพศจึงเป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของ นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ที่จะต้องเผชิญในการเข้ามาเป็นผู้นำทางการเมือง สอดคล้องกับ สุธีรา ทอมสัน (2534 : 67) ได้กล่าวว่าสตรีมีส่วนร่วมที่จำกัดมากในทางการเมืองและกำหนดนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อสตรีเองในระดับประเทศ สตรีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น ที่ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจตัดสินใจ

บทบาทการเป็นผู้นำสตรีของนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ นั้น ความเสมอภาคของทางเพศยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการยอมรับการบริหารงาน และนำการเมืองฝ่ายตรงข้าม แม้ปัจจุบันประเทศไทยจะผ่านการมีผู้นำที่เป็นสตรีในระดับประเทศแล้วก็ตาม แต่อำนาจทางการเมืองปกครองส่วนใหญ่ก็ยังอยู่ในการควบคุมของเพศชาย จึงสอดคล้องกับ ชีรนาถ กาญจนอักษร (2535 : 220-221) ได้กล่าวไว้ว่าระบบการปกครองที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ มีอะไรไม่ชอบมาพากล ผู้ปกครองต้องดูแลทุกข์สุขของผู้อยู่ใต้ปกครอง แต่กลับมากลั่นแกล้งเกี่ยวผลประโยชน์ บทบาทของสตรีจึงอยู่ในความสัมพันธ์ไม่เสมอภาค ฝ่ายหนึ่งมีอำนาจมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง ความเสมอภาคแท้จริงขึ้นอยู่กับโอกาสของแต่ละคน และตรงนี้บทบาทของสตรีจะถูก

ละเลย เพราะบุรุษสนใจเรื่องอำนาจมากเกินไป เพศชายมีอำนาจเหนือกว่าสตรีที่ว่าเหนือกว่าในสังคม ได้แก่ รัช คุณวุฒิ ฐานะ เพศ ซึ่งใครได้สถานภาพดีกว่าก็สามารถมีอำนาจ อำนาจจึงแฝงฝังอยู่ในความคิดของความเป็นเพศชาย สตรีกับยอมให้ความเป็นเพศชายแปรเปลี่ยนเป็นเรื่องของอำนาจ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคในความเท่าเทียมทางเพศนั้น ควรมีการส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำสตรีทั้งทางการเมืองและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของสตรีเพื่อสร้างความเข้มแข็งและผลักดันผู้นำของกลุ่มที่เป็นสตรีเข้ามามีบทบาทในทางการเมือง อีกทั้ง ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่าย เพื่อให้กลุ่มสตรีมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และข้อมูลที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นได้ ส่งเสริมการเข้ากลุ่มทางสังคม เปิดโอกาสให้สตรีได้แสดงความสามารถด้านต่างๆ รวมถึงสร้างภาวะผู้นำจึงจะช่วยให้เกิดการยอมรับจากสังคมมากขึ้น การส่งเสริมให้การศึกษา ความรู้ จะทำให้สตรีมีความสามารถสูงขึ้น สามารถนำความรู้ที่มีไปแก้ปัญหาให้แก่ชุมชน สร้างประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชน ให้การช่วยเหลือชาวบ้าน เหล่านี้ล้วนจะทำให้เกิดความเสมอภาคมากขึ้น และทำให้สตรีมีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น อีกประการคือการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา โดยเฉพาะในสังคมเศรษฐกิจแบบพึ่งพา กิจกรรมทางเศรษฐกิจ จะเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำในการปกครอง สอดคล้องกับ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ ซึ่งได้สรุปแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการปกครองท้องถิ่นของสตรี ซึ่งเน้นการส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของสตรี ให้พร้อมที่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

อุปสรรคด้านประสบการณ์ทางการเมือง ถือเป็นอีกประเด็นที่ นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ต้องยอมรับว่าตนเองมิได้เป็นผู้ที่เข้าสู่การเมืองโดยตรงในระบบประชาธิปไตยที่ใช้กลไกจากการเลือกตั้ง แต่เข้าสู่ระบบการเมืองโดยการแต่งตั้ง เมื่อเข้าสู่การเมืองโดยระบบอุปถัมภ์จากเครือข่ายที่เป็นนักการเมือง ทำให้นักการเมืองท้องถิ่น ฝ่ายตรงข้ามขาดการยอมรับ แต่ด้วยลักษณะเด่นเฉพาะตัวที่เป็นคนมีความรู้ และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วรวมถึงอีกทั้งอาศัยประสบการณ์จากเครือข่ายที่คอยอุปถัมภ์ และคอยผลักดัน สนับสนุน จึงทำให้นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ สามารถบริหารจัดการและทำงานทางการเมืองทำให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ สมิหระ จิตลดากร(2529) ได้ศึกษาวิจัยถึง ภาวะผู้นำของสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย พบว่า สตรีที่เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองระดับท้องถิ่นได้รับอิทธิพลจากปัจจัยเฉพาะตัว ครอบครัวและสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามไม่ว่าผู้นำสตรีจะใช้วิธีการใดการใช้พระเดชหรือการใช้พระคุณ การใช้ฐานะ

ทางเศรษฐกิจหรือการใช้คุณธรรมต่าง ๆ ก็นำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลทางการปกครองทำให้ชุมชนมีการพัฒนามีความสงบร่มเย็นได้เช่นกัน

การขาดประสบการณ์ทางการเมือง นอกจากส่งผลต่อการยอมรับของฝ่ายตรงข้ามและฝ่ายเดียวกันของบางคนแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อความตัดสินใจทางการเมืองในการที่พยายามจะตอบสนองความต้องการของประชาชนมากเกินไป จนลืมนึกถึงกฎระเบียบสำคัญของกฎหมาย ทำให้ตกปากรับคำโดยไม่คำนึงถึงสิ่งที่ตามมา ส่งผลต่อสิ่งที่พูดไป เมื่อไม่สามารถทำในสิ่งที่พูดและรับปากไว้ย่อมลดทอนความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจากประชาชน ส่งผลกระทบต่อตัวเองและกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายทางการเมือง หรือในบางกรณีด้วยเป็นคนที่มีบุคลิกที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เพราะเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในด้านธุรกิจและคิดว่ามีแรงสนับสนุนจากครอบครัวทางการเมือง ตัดสินใจด้วยความรวดเร็ว ก่อให้เกิดความผิดพลาดได้เช่นกัน

บทบาททางด้านสังคมถือเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ใช้ในการขับเคลื่อนและยกระดับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จนสามารถช่วยเหลือสมาชิกกองทุนให้สามารถช่วยเหลือตนเองและกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของตนเองในระดับต่าง ๆ พัฒนาจนประสบความสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง แต่อุปสรรคที่ทำให้นางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ไม่สามารถนำพากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ ให้ไปสู่จุดสูงสุดได้ เนื่องจากประการแรกคือ ประสบการณ์ของการดำเนินการ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เนื่องจากเป็นนโยบายใหม่ของการเมืองในระดับประเทศ ส่งผลให้ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินนโยบาย เจ้าหน้าที่ที่ยังขาดประสบการณ์ ย่อมส่งผลกระทบต่อกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ประการต่อมาคือ การประสานสัมพันธ์กับกลุ่มเครือข่ายกองทุนที่อยู่รอบนอกกระยะทางห่างไกล ก่อให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจของกลุ่มแม่บ้าน เนื่องจากนางสาววิไล บุรณุปกรณ์ ไม่เดินทางไปปฏิสัมพันธ์ด้วยตนเอง ขาดความเชื่อมต่อความสัมพันธ์ ถูกลองว่าขาดความจริงใจ ส่งผลกระทบต่อตัวเองและกลุ่มการเมือง เพราะถึงแม้จะเป็นบทบาทด้านสังคมแต่มีผลกระทบต่อการเมืองเป็นอย่างยิ่ง เพราะสมาชิกกลุ่มแม่บ้านและกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีต่างมีบทบาททั้งในการเมืองในระดับชาติและในท้องถิ่น คือช่วยสนับสนุนให้กับผู้นำของกลุ่ม มีผลกับด้านคะแนนเสียงทางการเมือง โดยเฉพาะผู้นำทางการเมืองในระดับท้องถิ่น สอดคล้องกับการศึกษาของ อักษร วงศ์ใหญ่ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาททางการเมืองของกลุ่มแม่บ้านกิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านกิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง มีบทบาทการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่นในระดับกลาง มีแนวโน้มที่จะมากขึ้น โดยมีบทบาททางการเมืองในระดับท้องถิ่น มีมากกว่าในระดับชาติ เพราะการที่กลุ่มแม่บ้านมีปฏิสัมพันธ์กันกับนักการเมืองท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นทำได้ง่ายกว่าการเมืองระดับชาติ

นอกจากการขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดเชียงใหม่แล้ว บุคลิกเฉพาะตัวอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการจัดการและการดำเนินการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เกิดความล่าช้าด้วยความที่เป็นคนที่มีความรอบคอบ อยู่เป็นทุน บวกกับความละเอียดอ่อนของสตรี ทำให้การตัดสินใจในกิจการงานที่ต้องการความ เร่งด่วนในการดำเนินการกลับล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ นับเป็นส่วนด้อยที่ก่อให้เกิดปัญหา บทบาทการเป็นผู้นำทางสังคมของนางสาววิไล บุณอุปกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่

ในปัจจุบันแม้ว่าสตรีไทยจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งอาจรวมถึงการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสตรีในสังคมอีกด้วย เช่น การส่งเสริมอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่กลุ่มอาชีพสตรี การส่งเสริมบทบาทด้านต่าง ๆ แก่กลุ่มสตรี รวมทั้งพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นให้กับกลุ่มสตรีเป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ยังมีปัญหาข้อจำกัดอีกมากมายที่สตรีต้องประสบ ส่วนหนึ่งของอุปสรรคที่ทำให้สตรียังไม่สามารถ เข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างเท่าเทียมกับชายในทุก ๆ เรื่อง ทั้งทางสังคมและการเมือง ได้แก่ การ ขาดโอกาสทางการศึกษา ขาดกระบวนการหล่อหลอมทางสังคมและความเชื่อในบทบาทดั้งเดิม ของสตรี สอดคล้องกับ สุธีรา ทอมสัน (2534 : 67) ได้กล่าวไว้ว่าสตรีมีส่วนร่วมที่จำกัดมากใน ด้านการเมืองและกำหนดนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อชีวิตสตรีเองการที่จะแก้ไขปัญหา และอุปสรรคเหล่านั้น มิใช่จะดำเนินการได้ง่าย ๆ และมีเรื่องที่ต้องดำเนินการอีกมาก สิ่งที่ดีและ สำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ก็คือความมุ่งมั่นของตัวสตรีเอง ที่จะปรับเปลี่ยน สังคมที่จะนำไปสู่ความเสมอภาคระหว่างสตรีกับบุรุษ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

1. ในฐานะที่เป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นและเป็นประธานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาท สตรีจังหวัดเชียงใหม่คนแรก ย่อมประสบปัญหาแนวทางการปฏิบัติงานเนื่องจากขาดความ ชัดเจนจากส่วนกลาง ควรมีการศึกษารายละเอียดและแนวทางให้ละเอียดรอบคอบ ทั้งในเรื่อง กฎระเบียบและข้อกฎหมาย รวมทั้งศึกษาแนวทางการปฏิบัติของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่มี ลักษณะใกล้เคียง เพื่อให้การปฏิบัติงานง่ายต่อการดำเนินการ

2. จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ผู้บริหารที่มีความรอบคอบเป็นสิ่งที่ดี แต่การที่รอบคอบมากเกินไปและศึกษารายละเอียดงานทุกเรื่องเนื่องจากกลัวความผิดพลาดประกอบกับการขาดประสบการณ์ทำให้การตัดสินใจงานที่ต้องการความรวดเร็วเกิดความล่าช้า เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงาน ผู้นำที่เป็นสตรีต้องมีความเด็ดขาดและกล้าตัดสินใจในการทำงานบ้าง เพื่อแสดงความเป็นผู้นำ สร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน โดยใช้หลักกฎหมายระเบียบรวมทั้งเหตุและผล ในการตัดสินใจ

3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของสตรี เพื่อให้มีการพัฒนาบทบาทของสตรีอย่างยั่งยืน สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยใช้การศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้สตรีเข้าถึงทรัพยากรอย่างเท่าเทียม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

บทบาทการเป็นผู้นำสตรีทั้งทางด้านการเมืองและสังคม ถือว่าเป็นบทบาทสำคัญที่มีผู้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้นำสตรีในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านการเมืองยังมีน้อย ดังนั้นบุคคลที่จะก้าวเข้ามาเป็นผู้นำสตรีย่อมถือว่าเป็นบุคคลที่น่าสนใจอย่างยิ่ง แต่สตรีส่วนใหญ่ยังขาดโอกาสในการที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นทั้งทางการเมืองและทางด้านสังคม จึงควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อให้สตรีมีโอกาสดำเนินการเป็นผู้นำทางการเมืองหรือผู้นำทางสังคม
2. ควรมีการศึกษาเรื่องอิทธิพลต่าง ๆ ที่มีส่วนให้สตรีก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้นำทางการเมืองและทางสังคมได้อย่างไร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved